

חברה

כתב עת סוציאליסטי
לעניני חברה, כלכלה, פוליטיקה ותרבות

ניליון 28 | נובמבר 2006

“חוק ההסדרים שם את הריבון ללעג ומעביר את סמכויותיו השלטוניות לחבורה קטנה וצרת אופק של פקידים שלא נבחרו בידי הציבור.”

מתוך: יבטל חוק ההסדרים, עמ' 9

חברה - כתב עת סוציאליסטי לעניני חברה, כלכלה, פוליטיקה ותרבות
כתב העת יוצא באחריות יסו'ד - ישראל סוציאל-דמוקרטית
מערכת: gilatg@post.tau.ac.il
עורכים: יפתח גולדמן, גילי גופר, אודי פנור
מערכת: אבי בראלי, דודי נתן, ניר מיכאלי,
עופר סיטבון, דנה שני-עצמון, אדם הישראלי
עזרה גם: ענת חולתא, אביתר כפכפי
עיצוב: ליהי קורן | נען
דפוס: גרפילי
מחיר: 10 שקלים לניליון

ראשית

כמו ליברמן באותה ממשלה, היה צעד ראוי? האם צריך להשאר במפלגה? האכזבה, המבוכה, הכעס, שהלכו והצטברו בחודשים הקודמים, בעקבות התנהלות מפלגת העבודה במלחמה וההצבעה של רוב שרי העבודה בעד התקציב הממשלה, הפכו עתה, לנוכח פרשת ליברמן, לניכור ברור בין הבוחרים והפעילים הסוציאל-דמוקרטים של מפלגת העבודה לבין המפלגה. ולמה הדבר דומה? לקבוצת אוהדים ששנים ישבו ביציע, צעקו, עודדו, שרפו את המועדון, רצו לקבוע מי יהיו השחקנים, מי יהיה המאמן ומה תהיה התוצאה... ואז החליטו לרדת למגרש, <

רבים מאתנו, שהצטרפו למפלגת העבודה סביב ההתמודדות של עמיר פרץ על ראשות המפלגה וזכייתו בה, מרגישים עתה מרומים ומאוכזבים. התקווה להפיכתה של מפלגת העבודה למפלגה סוציאל-דמוקרטית של ממש, זו התקווה שגרמה ללא מעט אנשים להכניס את הרגליים למים הקרים של פעילות פוליטית או לשלולית של מפלגת העבודה, נראית כיום רחוקה. רבים מאיתנו שואלים את עצמם: האם הם נמצאים במקום הנכון? כלומר: האם בחירתם במעורבות מפלגתית היתה נכונה? האם צעד שמציב אותם לפתע כחברים במפלגה העומדת לשבת עם פאשיסט

חברה

כתב עת סוציאליסטי
לענייני חברה, כלכלה, פוליטיקה ותרבות

וכאמור הם רק מצביעים ביתר חדות על הדרך העומדת לפנינו.

העניין שעמד לפנינו תמיד, עומד כעת ביתר שאת - עיצוב כוח פוליטי מאורגן בתוך מפלגה גדולה כדי להגיע לעמדות השפעה במערכת הפוליטית. אולי שכחנו אבל בשנה האחרונה התקדמנו מאוד: במפלגה השנייה בגודלה בכנסת יש גוש משמעותי, המגדיר עצמו סוציאלי-דמוקרטי, ויש לו אפילו יצוג בין חברי הכנסת של מפלגה זו. לפני שנתיים זה היה יעד עליו רק חלמנו.

הפסד אחד, או יותר, נותנים חשק אדיר לחזור ליצייע. אלא שנטיה זו מעידה על רצינותו של השחקן, ואולי על דמיון רב מדי לאותו אוהד אלמותי של הגשש שכל מה שהוא רוצה זה לשרוף את המועדון. צריך להמשיך להתמודד עם האתגרים וגם עם ההפסדים שעוד לפנינו. התקציב וחוק ההסדרים שחלק גדול ממאמרי הגליון הזה מתייחסים אליהם יהיו, ככל הנראה, התחנה הראשונה.

<< לשחק. אלא ששם גילו שלא במקרה הכדור תמיד עף מעל השער, והסיבה שחוטפים גולים היא לא זהותה המקצועית של אמו של השוער... עם ההפסד הראשון חושב האוהד-שחקן הממוצע: צריך להחליף משחק או קבוצה, והכי טוב - לחזור ליצייע... שם חמים ונוח ולא מחייב, שם אפשר לצעוק כל מה שרוצים. אלא ששם לא משחקים.

המשמעות של הכניסה לפוליטיקה של מפלגה גדולה הייתה הכרעה על נכונות למאבק בתוך השדה הפוליטי. נכונות להיות שחקנים של ממש, על כל המשתמע מכך. אנחנו לא יכולים להכריע מה הם חוקי המשחק ואפילו לא את מיקומנו בליגה. אבל אנחנו יכולים לבחור מה הם הנושאים עליהם אנחנו נאבקים. מרגע שהחלטנו ללבוש מדי קבוצה ולהפוך עצמנו לשחקנים במשחק, לנסות להשפיע, עלינו לשחק ולהיאבק. להכיר את כללי המשחק כדי לנסות לנצח בהם. כמובן, ניתן וראוי להיאבק על שינוי הכללים או על החלפת השחקנים האחרים אם אינם ראויים עוד - אבל את כל זה יש לעשות בתוך המשחק ולא מחוץ לו.

משמעות הישיבה עם ליברמן באותה ממשלה היא הפסד של הגוש הסוציאלי-דמוקרטי במפלגה. ההפסד מסמן שהמחנה שלנו עדיין לא גדול דיו כדי למנוע דברים מסוג זה ולהכתוב קו חלופי. המסקנה המתבקשת מכך היא המשך בניית הכוח, ובעיקר תרגום הכוח הנמצא בין החברים לכוח במוסדות המפלגה.

האכזבה והפזילה למושב ביצע אותנו נטשנו לטובת פעילות מזוהה ומחייבת בתוך מפלגה גדולה, מעידה על ההתנהלות של המפלגה ומנהיגותה, אבל לא פחות מזה - היא מעידה עלינו. זמן רב ישבנו ביצע, מחלקים ציונים לכל אלו המתרוצצים על הדשא. דומה ששכחנו ואולי אפילו מעולם לא ידענו, מהי מהותה של פוליטיקה ומהם המקצבים והאופנים בהם היא מתנהלת. כשהציפיה שלנו לפוליטיקה אחרת, לשינוי דרמטי בעקבות בחירה כזו או אחרת, מתבדה, אנו 'מתאכזבים', 'כועסים'. זו לא פוליטיקה. ההפסדים הם חלק מהמאבק אליו נכנסנו

